

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 12. november 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-730-1017
Dok.: JFL40236

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 26 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed (Styrket indsats mod omfattende forstyrrelse af den offentlige orden m.v.) (L 49), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. november 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Line Barfod (EL).

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 26 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed (Styrket indsats mod omfattende forstyrrelse af den offentlige orden m.v.) (L 49):

”Ministeren bedes udarbejde og oversende et kort resumé på dansk af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afgørelse i Bukta vs. Hungary.”

Svar:

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol afsagde den 17. juli 2007 dom i sagen *Bukta m.fl. mod Ungarn*. Det fremgår af dommen, at den rumænske premierminister i december 2002 var på officielt besøg i Budapest. I den forbindelse afholdt han en reception i anledning af Rumæniens nationaldag, som den ungarske premierminister deltog i. Klagerne – tre ungarske statsborgere – var af den opfattelse, at den ungarske premierminister skulle afholde sig fra at deltage i receptionen, da den rumænske nationaldag blev fejret til minde om det tidligere ungarske Transsylvaniens overførsel til Rumænien. Klagerne besluttede sig derfor for at organisere en demonstration foran det hotel, hvor receptionen skulle afholdes, men de anmeldte ikke demonstrationen til politiet, således som krævet efter ungarsk ret, hvorefter en demonstration skulle anmeldes til politiet tre dage, inden den afholdes. Om eftermiddagen på dagen for receptionen forsamlede omkring 150 personer sig foran hotellet, hvor politiet også var til stede. Efter at der havde lydt en skarp lyd, besluttede politiet at opløse demonstrationen af hensyn til receptionsdeltagernes sikkerhed.

Klagerne klagede herefter til de nationale domstole over politiets opløsning af demonstrationen. Klagerne gjorde bl.a. gældende, at demonstrationen havde været fredelig, og at det ikke havde været muligt at anmelde demonstrationen til politiet inden for den i lovgivningen fastsatte frist på tre dage, idet den ungarske premierminister først dagen forinden havde meddelt, at han ville deltage i receptionen. Klagerens søgsmål blev afvist af de nationale domstole med den begrundelse, at demonstrationen havde været ulovlig på grund af den manglende anmeldelse.

Menneskerettighedsdomstolen fastslog, at opløsningen af demonstrationen udgjorde et indgreb i klagerens ret til forsamlingsfrihed beskyttet i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 11, stk. 1. Domstolen fandt imidlertid ikke, at indgrebet havde været ”nødvendigt i et demokratisk samfund”, jf. artikel 11, stk. 2. Domstolen lagde vægt på, at

de nationale domstole ved deres afgørelser udelukkende havde lagt vægt på, at demonstrationen ikke var anmeldt, og ikke havde taget hensyn til andre omstændigheder, herunder særligt at demonstrationen var fredelig. Domstolen fastslog, at et krav om forudgående anmeldelse normalt ikke udgør en krænkelse af artikel 11. Imidlertid havde den ungarske premierminister ikke på forhånd meddelt offentligheden, at han ville deltage i receptionen, hvilket alene levned klagerne mulighed for enten at give afkald på deres forsamlingsfrihed eller at udøve den i strid med de administrative betingelser. Domstolen fandt, at det i de særlige tilfælde, hvor en øjeblikkelig reaktion på en politisk begivenhed kunne være retfærdiggjort, var en uproportional begrænsning i retten til forsamlingsfrihed at opløse en fredelig demonstration alene på grund af manglende anmeldelse. I den forbindelse udtalte Domstolen, at der ikke var nogen beviser, der pegede på, at klagerne havde udgjort en fare for den offentlige orden ud over den mindre forstyrrelse, der nødvendigvis fulgte af forsamlinger på offentlige steder. Ifølge Domstolen var det vigtigt, at de offentlige myndigheder i tilfælde, hvor demonstranter ikke indlod sig på voldshandlinger, udviste en vis grad af tolerance over for fredelige forsamlinger, hvis retten til forsamlingsfrihed ikke skulle miste sit indhold. Opløsningen af demonstrationen udgjorde derfor en krænkelse af konventionens artikel 11.